

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Twijzel

Opdrachtgever: Gemeente Achtkarspelen

projectnummer: 005.00.00.07.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie Twijzel

Datum: 17-09-2018

KADER

Gemeente Achtkarspelen is voornemens om een woonligschepenplaats te realiseren aan De Haven in Twijzel. Om de uitvoerbaarheid van het project te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de inventarisatie op 21 augustus 2018 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren bewolkt, circa 21 °C, droog en een zwakke wind.

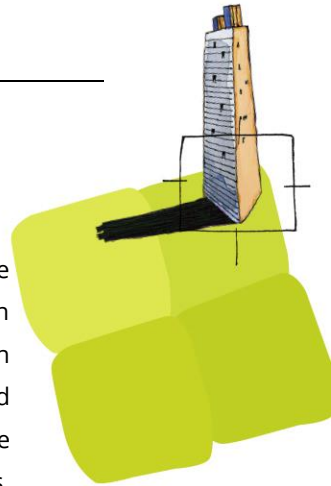
PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen aan den rand van het dorp Twijzel en betreft de oever van de Twizelerfeart. Op de oever is enige begroeiing aanwezig in de vorm van jonge bomen, struiken ruigtekruiden en gras. Verder zijn enkele opgeslagen goederen aanwezig. Langs de waterzijde wordt de oever begrensd door houten beschoeiing. Bebouwing ontbreekt in het projectgebied. Wel liggen er reeds twee boten, waarvan één een woonboot betreft.

De ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van een woonschepenligplaats. Hierbij zullen werkzaamheden aan de oever van de Twizelerfeart plaatsvinden ten behoeve van de aanleg of vervanging van beschoeiing, steigers en aanlegplaatsen. Hierbij kan vegetatie verwijderd en grond vergraven worden.

---

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Impressie van het projectgebied op 21 augustus 2018.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 29-08-2018 08:44:37) blijkt dat in de omgeving van het projectgebied (0-1 kilome-

---

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het projectgebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het projectgebied

ter) de laatste vijf jaar meerdere beschermde soorten zijn waargenomen. Het gaat hoofdzakelijk om amfibieën, zoogdieren en vogels met jaarrond beschermde nesten. Daarnaast is een beschermde reptielensoorten (ringslang), en is een beschermde libellensoort (groene glazenmaker) en zijn drie beschermde vaatplanten (dreps, geplooid vrouwenmantel en korensla) bekend. Op basis van het veldbezoek blijkt echter dat het projectgebied een vrij beperkte natuurwaarde kent. De betreffende beschermde soorten komen naar verwachting voor in natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied.

Op de oever staan onder andere witte klaver, smalle weegbree, gewone paardenbloem, kruipende boterbloem, Canadese fijnstraal, perzikkruid, duizendblad, zilverschoon en wilgenopslag. Langs de waterkant staan soorten als moerasandoorn, pitrus, bitterzoet, koninginnekruid, wilg en zwarte els. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen. Deze zijn gezien het gebruik van het projectgebied en het aangetroffen biotoop ook niet in het projectgebied te verwachten. De op Quickscanhulp.nl genoemde soorten zijn bekend uit de bredere omgeving van het projectgebied (o.a. telmee.nl) en zijn aangewezen op vegetaties die ontbreken in het projectgebied.

Door het ontbreken van geschikte bebouwing en oudere bomen in het projectgebied kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten. Mogelijk wordt het projectgebied wel door vleermuizen als gewone dwergvleermuis en watervleermuis gebruikt als foerageergebied. Daarnaast is de Twizelerfeart geschikt als vliegroute voor bijvoorbeeld watervleermuis.

Het projectgebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals veldmuis, bosmuis en egel. Voor de waargenomen en te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de omgeving is het voorkomen van de niet-vrijgestelde waterspitsmuis wel bekend (Quickscanhulp.nl en telmee.nl). Het deel van de Twizelerfeart gelegen in het projectgebied vormt echter geen geschikt leefgebied (zo ontbreekt een rijke oevervegetatie) voor waterspitsmuis. Het voorkomen van deze soort is dan ook niet te verwachten. Aanwijzingen die duiden op de aanwezigheid van andere niet-vrijgestelde zoogdiersoorten zijn niet aangetroffen. Deze worden gezien het ontbreken van geschikt biotoop ook niet verwacht in het projectgebied.

In en direct rond het projectgebied zijn geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen aangetroffen. Deze worden gezien de terreingesteldheid ook niet verwacht in het projectgebied. In de groenstructuren kan een soort als merel en houtduif tot broeden komen en in de oever van de watergang algemene watervogels als wilde eend en meerkoet.

---

zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

De Twizelerfeart ter hoogte van het projectgebied biedt marginaal geschikt voortplantingsbiotoop (weinig oever en watervegetatie door de beschoeiing en boten) voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander (Quickscanhulp.nl). De groenstructuren en opgeslagen goederen vormen potentieel landbiotoop voor deze soorten waarvoor in de provincie Fryslân een vrijstelling geldt van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

De Twizelerfeart ter hoogte van het projectgebied bevat weinig watervegetatie, waardoor de watergang geen geschikt leefgebied vormt voor de beschermde vissoort grote modderkruiper, bekend uit de wijdere omgeving van (Quickscanhulp.nl). Wel zullen niet-beschermde vissoorten voorkomen in de watergang.

Geschikt leefgebied voor (uit de omgeving bekende) beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen en ongewervelden is gezien de inrichting niet aanwezig in het projectgebied.

TOETSING

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van de meer algemeen voorkomende vogels worden verstoord of vernietigd, dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Het projectgebied en directe omgeving zal ook na herinrichting geschikt zijn en blijven als foerageergebied en onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen, indien geen verlichting wordt geplaatst die lichtuitstraling veroorzaakt richting het water van de Twizelerfeart. Dit kan worden bereikt door tijdens de aanleg- en gebruiksfase geen verlichting in te zetten die gericht is op het water en door gebruik te maken van gerichte armaturen die geen lichtuitstraling veroorzaken richting de zij- en bovenkant. In dat geval kunnen negatieve effecten op vleermuizen worden uitgesloten.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Voor de overige soort(groep)en kunnen negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde soorten worden uitgesloten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplicht. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

In het kader van de Wnb beschermde gebieden liggen op geruime afstand van het projectgebied. Het meest nabij gelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied Lauwersmeer dat gelegen is op een afstand van circa 11 kilometer ten noorden van het projectgebied. Het meest nabijgelegen in het kader van het NNN beschermd gebied ligt op circa 700 meter ten oosten van het projectgebied. Gronden die zijn aangewezen als weidevogelgebied liggen op een afstand van circa 1,3 kilometer ten noordoosten van het projectgebied.

TOETSING

Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermde gebieden, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van de ontwikkeling, zijn met betrekking tot het voorgenomen project geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, het NNN en natuur buiten het NNN te verwachten.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een aanvullend onderzoek in het kader van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet noodzakelijk is. Bij uitvoering van het plan dient lichtuitstraling richting de Twizelerfeart te worden voorkomen. Daarnaast dient bij de uitvoering van het plan rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. In dat geval is een ont-heffing van de Wnb voor soorten of een vergunning op grond van de Wnb voor gebieden op voor-hand niet nodig voor de beoogde activiteiten. De ontwikkeling is daarnaast op het punt van provinci-aal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.

Op voorhand kan in redelijkheid worden gesteld dat natuurwet en -regelgeving de uitvoerbaarheid van het ruimtelijke plan niet in de weg staat.